

S. Sayısı : 12

Denizaltı botlarında kullanılan gedikli ve mükellef küçük zabitlerle efrada seferde, manevra ve tatbikatlarda hazır gıda verilmesi hakkında kanun lâiyhası ve Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/178)

T. C,
Başvekâlet
Kararlar Müdürlüğü
Sayı : 6/1427

13-V-1935

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Denizaltı botlarında müstahdem gedikli ve mükellef küçük zabitan ve efrada seferde ve manevra ve tatbikatlarda hazır gıda verilmesi hakkında Millî Müdafaa Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 6-V-935 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur;

Başvilk
İ. İnönü

Esbabı mucibe lâiyhası

1 — Denizaltı gemileri gerek arzuları dahilinde ve gerekse istekleri haricinde mecburî olarak ana gemilerinden uzakta yapılacak seyirler esnasında elektrik mutbaktarında yemek pişirmek mümkün olsa dahi (Meveud botlardan üçünde elektrik mutbağı yoktur) vuku bulacak tebehhurattan botlarda teneffüs edilen havanın bozulduğu gibi sıhhatlerine dokunacağı ve bottaki bir çok kıymetli ve nazik aletlerin pek kısa zaman zarfında paslanarak harabiyetine sebebiyet verileceği tabii görülmüş ve bu noktalardaki düşünceler bağı B. E. Reisliğinin 38435 sayılı yazısı ile de teyyüd etmiştir.

2 — Denizaltı botlarında muvazzaf mürettebatın fazla kuvvet sarfedeceklerine binaen diğer meslek efradına nazaran daha fazla kalori almaları fennen lâzımgeldiği nazarı itibare alınarak bu hususta diğer Devletlerin bu mürettebat için kabul ve meriyet mevkiine çoktan koydukları konserve yiyeceğin nevi, kalori ve miktarlarını gösterir cetvel bağıdır. Bu miktarlara nisbetle bütçemizin vaziyeti de göz önünde bulundurularak denizaltı gemi mürettebatımız için tesbit edilen konserve yiyecek miktarı da mezkûr cetvelin ayrı bir sütununda gösterilmiştir.

3 — Su altında her hangi bir kaza veya arıza dolayısıyla bulunduğu zaman kaza ve arızanın izalesine kadar geçen müddette personalin iaşesinin temini için denizaltı botlarında demirbaş olarak ihtiyat yiyecek bulundurulması usuldendir. Bu ihtiyac için yaş mevsim yiyeceği bulundurulduğu takdirde uzun zaman dayanamayıp gürüyeceği cihetle bu demirbaş yiyeceğin kapalı kutular içinde muhafazalı ve uzun zaman durmağa mütehammil pişmiş konservenin maksadı temin edeceği pek tabiidir.

4 — Buna binaen yukarıdaki mahzurların izalesini ve bu meslek sahibi mürettebata fazla yiyecek verilmesini temin için diğer Devletlerde olduğu gibi denizaltı sınıfına mensub gedikli ve mükellef küçük zabitan ve efrada,

A - Manevrelere ve tatbikat esnasında ahvali havaiye dolayısıyla ve tatbikat programı ve seyir nizamı itibarile ana gemisi ile,

B - Müstakillen vazife alındığı ve her hangi bir üssümüzle irtibat temin edilemediği,

Zamanlarda pişmiş konserve verilmesi lâzımdır.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. Encümeni
Karar No. 17
Esas No. 1/178

22 - V - 1935

Yüksek Başkanlığa

Başvekâletin 1427 sayılı ve 13 Mayıs 1935 tarihli tezkeresine bağlı ve denizaltı botlarında hizmet gören gedikli ve erbaşlara ve erlere sefer manevra ve tatbikatlarda verilmesi gerekli görünen yiyeceklere dair kanun lâyihası encümenimizce okundu ve görüşüldü:

Lâyhaya bağlı mucib sebepler mazbatasında yazılı görüş ve düşünceleri yerinde gören encümenimiz lâyihası yazılışında küçük değişiklik yapmak suretile, kabul etmiştir.

Umumî heyetin tasvibine konmak üzere Yük-

sek Reisliğe sunuldu.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâ.
İstanbul	Giresun	
Şükrü N. Gökberk	İ. Sökmen	
Diyarbakır	Erzurum	İstanbul
K. Sevüktekin	C. Esener	Dr. Hakkı Ş. Erel
İstanbul	Kars	Kocaeli
Ali Barlas	M. Akyüz	N. Bozatkı
Samsun	Sonob	Urfa
R. Barkın	C. K. İncedayı	Ahmed Yazgan

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye encümeni
Karar No. 56
Esas No. 1/178

6 - VI - 1935

Yüksek Başkanlığa

Denizaltı botlarında müstahdem gedikli ve mükellef küçük zabitan ve efrada seferde ve manevra ve tatbikatta hazır gıda verilmesi hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanmış Başvekâletin 13 Mayıs 1935 tarih ve 6/1427 sayılı tezkeresile Büyük Meclise sunulan kanun lâyihası Millî Müdafaa encümenince görüldükten sonra encümenimize verilmekle tetkik ve müzakere olundu:

Encümenimiz, esbabı mucibede bildirilen sebepleri yerinde görmüş ve lâyihası Millî Müda-

faa encümeninin değiştirdiği gibi aynen kabul etmiştir.

Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye E. Rs.	M. M.	Kâtib
Gümüşane	İstanbul	Çankırı
H. F. Ataç	Kamâl Ünal	M. Önsay
Bolu	Bursa	Çankırı
Mitat Denli	Dr. Galib Kahraman	S. Çolgeçen
Gümüşane	İstanbul	Kars
Ş. Öndersev	Y. Yazıcı	Ö. Küntay
		Manisa
		Tahir Hitit

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Karar No. 4

Esas No. 1/178

15 - XI - 1935

Yüksek Reisliğe

Denizaltı botlarında müstahdem gedikli ve mükellef küçük zabıt ve efrada seferde ve manevra ve tatbikatlarda hazır gıda verilmesine dair olup Başvekâletin 13 Mayıs 1935 tarih ve 6/1427 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâiyhası Millî Müdafaa ve Maliye encümenlerinin mazbatalarile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Millî Müdafaa vekâleti Donanma şubesi müdürü ile Maliye vekâleti Muhasebat umum müdür vekili Cemal Yeşil hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu :

Hükûmetin esbabı mucibesinde izah edildiği veçhile bu gemilerde elektrikle dahi yemek pişirilmesi çok hassas olan âletlerin bozulmasını ve havayı ihlâl etmesini mucib olacağına ve diğer memleketlerde mümasili gemilerden yemek pişirilmesine müteallik bütün tertibler bu sebeplerle kaldırılmaya başlanmış olduğu şifahen alınan izahattan anlaşılmiş olduğuna ve malî tesiri de 1800 liradan ibaret olduğu ayrıca izah edildiğine göre sefer halinde ve manevra ve tatbikatta bu gemilerde hazır gıdalar istimal edilmesi

zarurî bulunduğu kanaat eden encümenimiz Millî Müdafaa encümeninin tesbit eylediği metni esas itibarile muvafık bulunmuştur. Ancak lâiyhanın başı ile birinci maddesinde bazı ibare değişikliği yapılması faydalı görüldüğü gibi meriyete aid ikinci madde dahi değiştirilmiştir. Yeniden hazırlanan kanun lâiyhası Umumî heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	Reis V.	M. M.	
Burdur	Isparta	Trabzon	
<i>M. Şeref Özkan</i>	<i>Mükerrem Ünsal</i>		
Kâtib			
İstanbul	Balıkesir	Edirne	
<i>Fakihe Öymen</i>	<i>E. Adakan</i>	<i>F. Kaltakkıran</i>	
Gümüşane	İzmir	İzmir	Mardin
<i>D. Sakarya</i>	<i>H. Çakır</i>	<i>K. İnanaç</i>	<i>R. Erten</i>
Muş	Sivas	Gazi Anteb	
<i>Ş. Çiloğlu</i>	<i>Remzi Çiner</i>	<i>Ali Hikmet Ayerdem</i>	
Muş	Ordu	Siird	
<i>Ş. Ataman</i>	<i>H. Yalman</i>	<i>M. Mayakon</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Denizaltı botlarında müstahdem gedikli ve mükellef küçük zabitan ve efrada seferde ve manevra ve tatbikatlarda hazır gıda verilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Her hangi bir deniz üssü ile ve ana gemisi ile irtibat temin edilemeyen günlerde denizaltı gemilerinin gedikli ve mükellef küçük zabıt ve efradına dört bin kaloriden aşağı olmamak ve fiatça da hazarî istihkaklarının iki katını geçmemek üzere hazır gıda verilebilir.

MADDE 2 — İşbu kanun 1 haziran 1935 tarihinden itibaren muteberdir.

MADDE 3 — İşbu kanunun hükümlerini tatbika Millî Müdafaa ve Maliye vekilleri memurdur.

6 - V - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İ. İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>		<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>A. Özmen</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Denizaltı botlarında müstahdem gedikli ve erbaşlara ve erlere sefer ve manevra ve tatbikatlarda verilecek hazır gıda hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Her hangi bir deniz üssü ile ve ana gemisi ile irtibat temin edilmeyen günlerde denizaltı gemilerinin gedikli ve erbaşlarla ve onbaşlarla erlerine dört bin kaloriden aşağı olmamak ve fiatça da hazarî istihkakların iki katını geçmemek üzere hazır gıda verilebilir.

MADDE 2 — Olduğu gibi

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini Millî Müdafaa ve Maliye vekilleri yürütür.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Denizaltı gemilerinde müstahdem gediklilerle erbaşlara ve erlere seferde ve manevra ve tatbikatlarda verilecek hazır gıda hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Her hangi bir deniz üssü veya ana gemisi ile irtibat temin edilmeyen günlerde denizaltı gemilerinin gediklilerle erbaşlarına ve onbaşlılarla erlerine dörd bin kaloriden aşağı olmamak ve fiatça da hazarî istihkakların iki katını geçmemek üzere hazır gıda verilebilir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 3 — Millî Müdafaa encümeninin maddesi aynen kabul

